

Manažment melioračných kanálov pomocou nástrojov geoinformatiky

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA

Katedra fyzickej geografie a geoinformatiky

Mgr. Miroslav Kožuch, PhD.

Bc. Sabína Piesecká

GeoKarto 2022, 8.-9.9.2022, Bratislava

PROBLEMATIKA PRÁCE

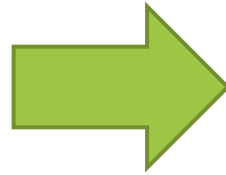
Odvodňovacie / melioračné kanály – pôvodne odvodnenie / odvádzanie prebytočnej vody

- dnes environmentálny, developeri, problém klimatický

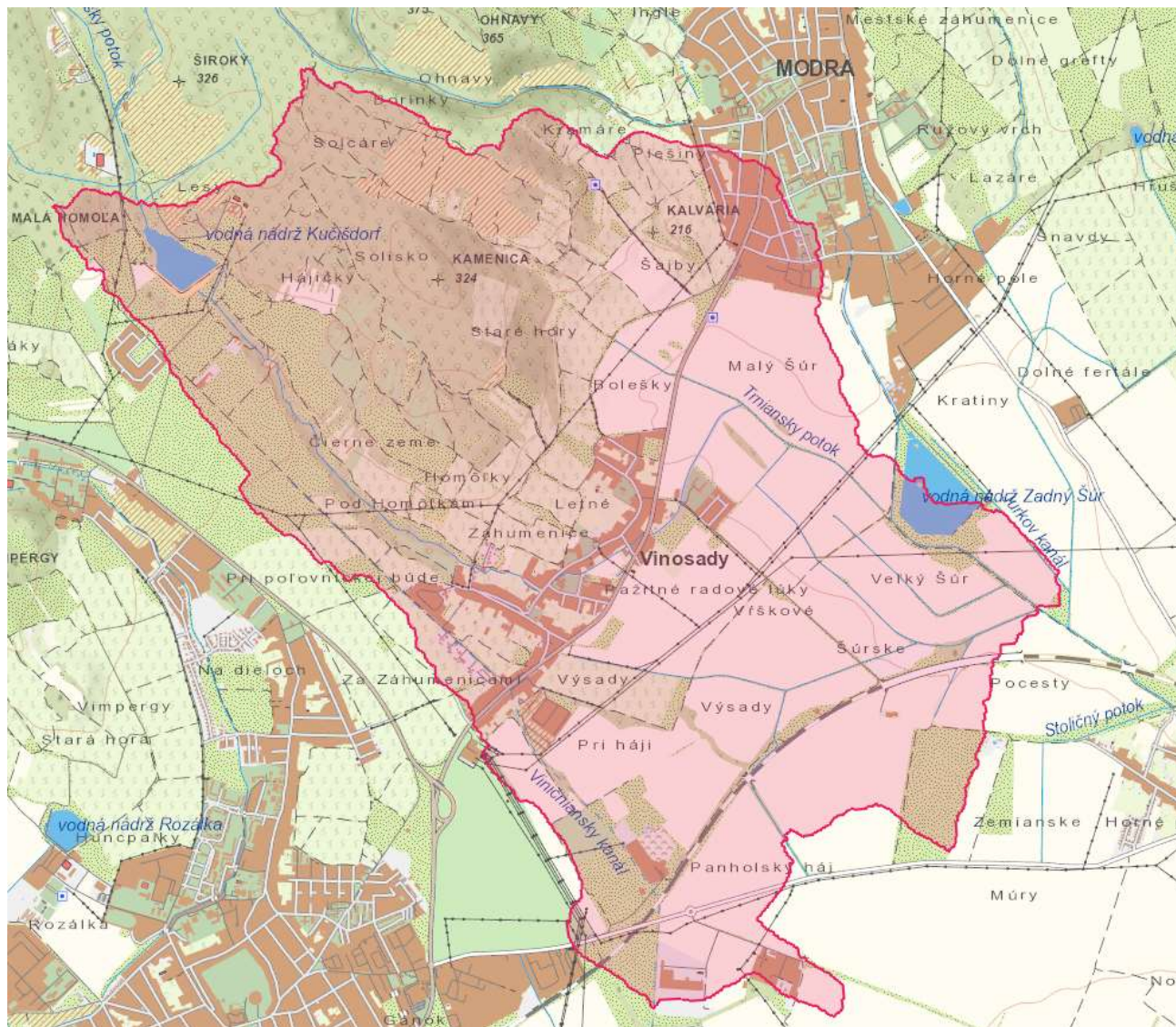
CIELE PRÁCE

- Modelovanie siete melioračných kanálov pomocou GI nástrojov s dôrazom na ich nezastupiteľnú funkciu v krajine

- Kombinácia metód zberu, spracovania, interpretácie a prezentácie dát
- Úloha riešená v rámci Bc práce – Piesecká (2022)

ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE

- časť povodia Trnianskeho potoka (okr. Pezinok, BSK)
- časti KÚ Malé Trnie, Veľké Trnie, Pezinok, Modra a Veľké Šenkvice
- odberateľ – obec Vinosady

DATA A METODY POUŽITÉ V PRÁCI

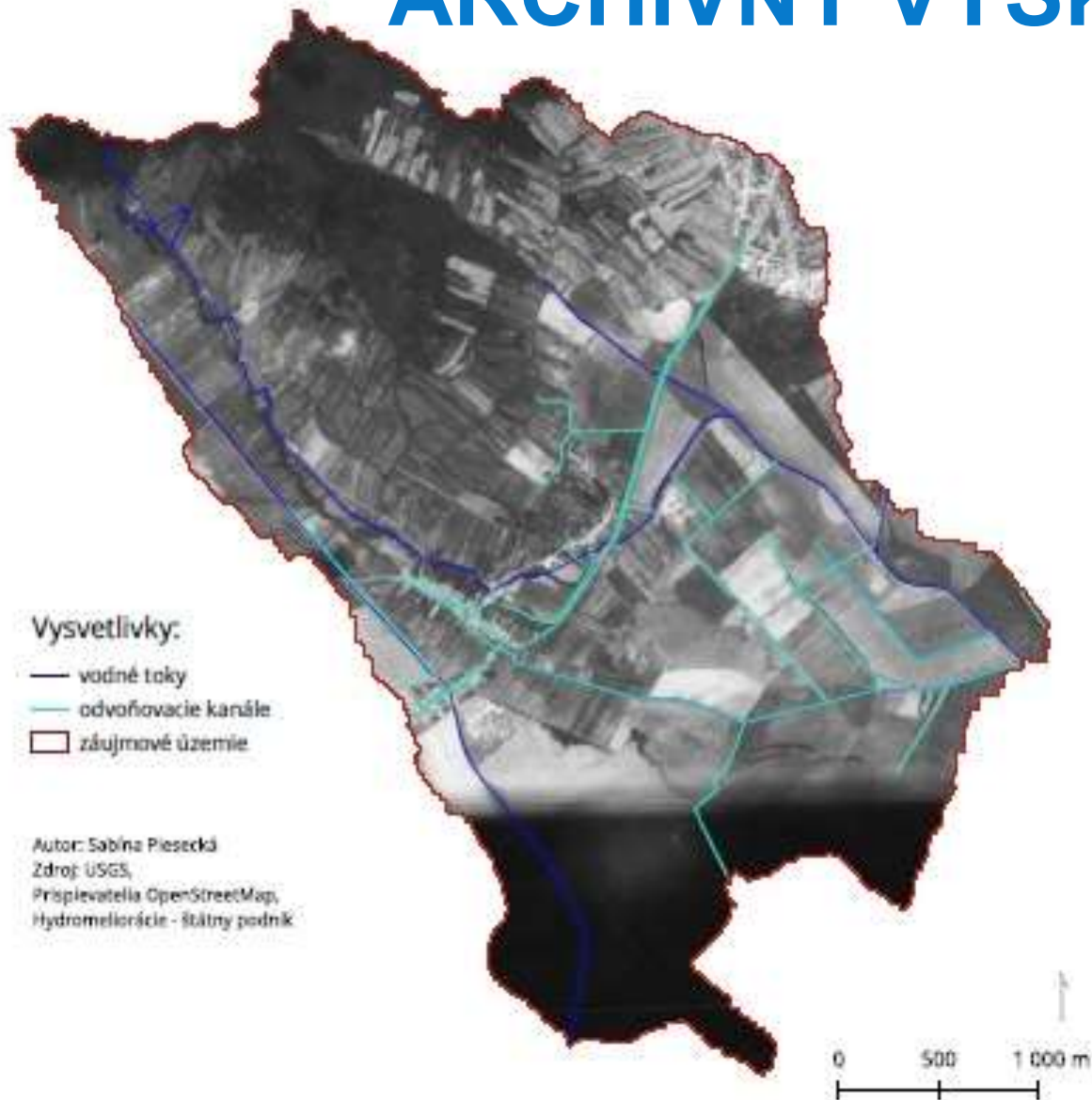
- geometria - *Hydromeliorácie š.p. (1961-79)*

- archívny výskum
- interpretácia DMR 5.0, ortofoto ZBGIS, DPZ
- terénny prieskum, GNSS
- webová prezentácia (*ArcGIS*)

ARCHÍVNY VÝSKUM (EE USGS)

KH-4A (1969)

PRS = 9 stôp (2,7 m)

m_{xy} na 30 KB = 9,1 m

MERANIE GNSS

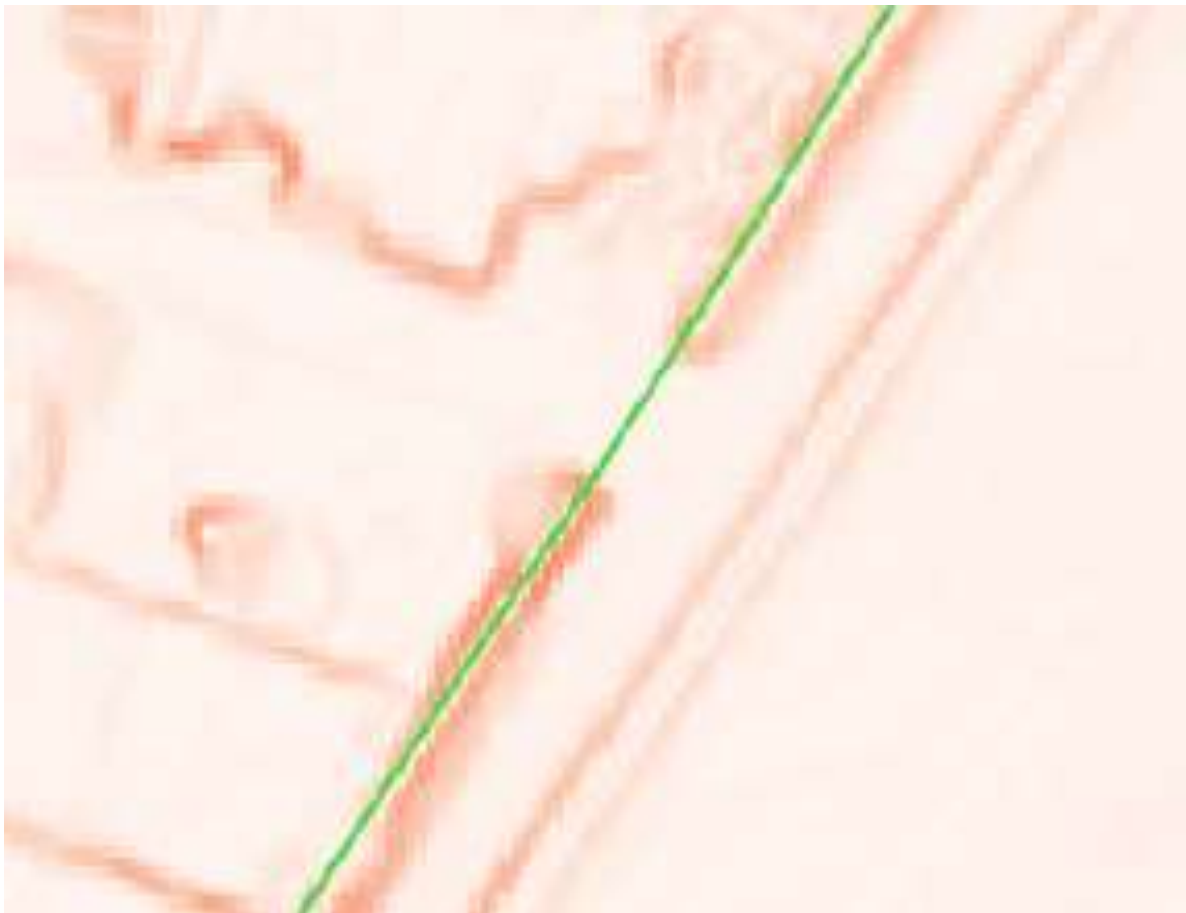

kanál pod zemou

identifikácia poklopov

meranie zakrytých častí kanálov

INTERPRETÁCIA DMR 5.0 (ÚGKK SR)

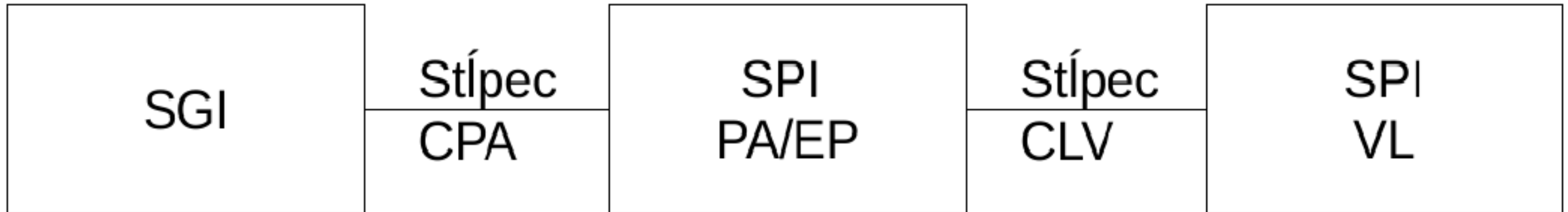

Vizuálne z rastra sklonov DMR 5.0 (ÚGKK SR)

a v skutočnosti

SPRACOVANIE A OPRAVA GEOMETRIE KN (GKÚ)

Konverzia a prepojenie tabuliek SGI a SPI

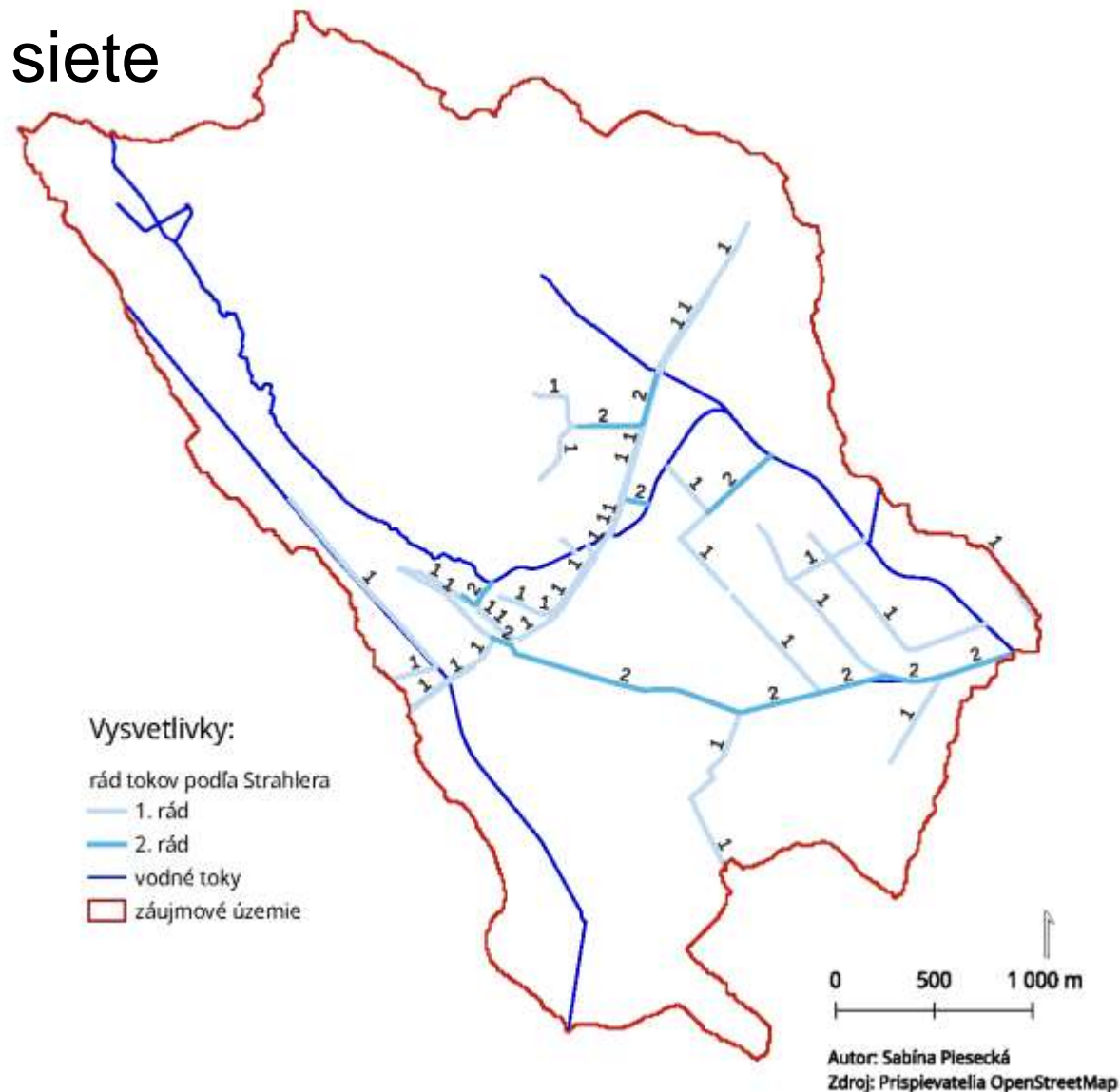
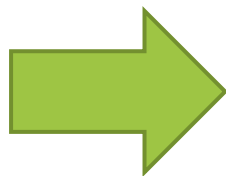
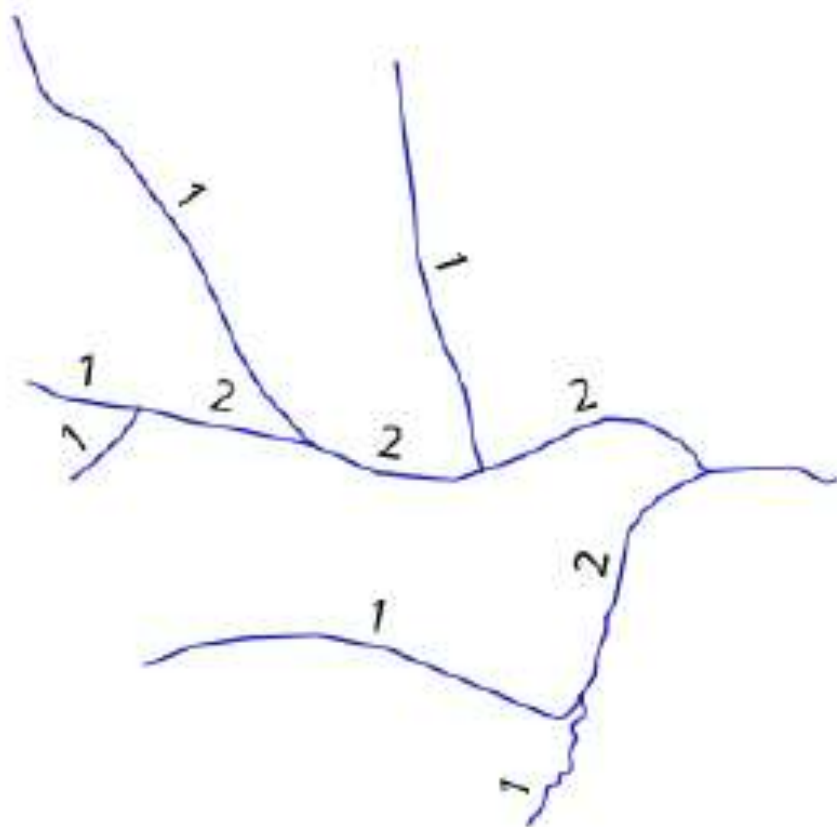
Spojenie 5 KÚ a oprava geometrie

NÁVRH ÚDAJOVÉHO MODELU

Atribúty	Hodnoty atribútov
stav	udržiavaný/neudržiavaný/ poškodený/neexistujúci
prítomnosť vody	áno/nie
správca	Hydromeliorácie/obec
zakrytie	zakrytý/nezakrytý
vlastník parciel	osoba/obec Vinosady/mesto Modra/Hydromeliorácie/iné podniky/nezistený

MODELOVANIE RÁDU TOKOV (STRAHLER)

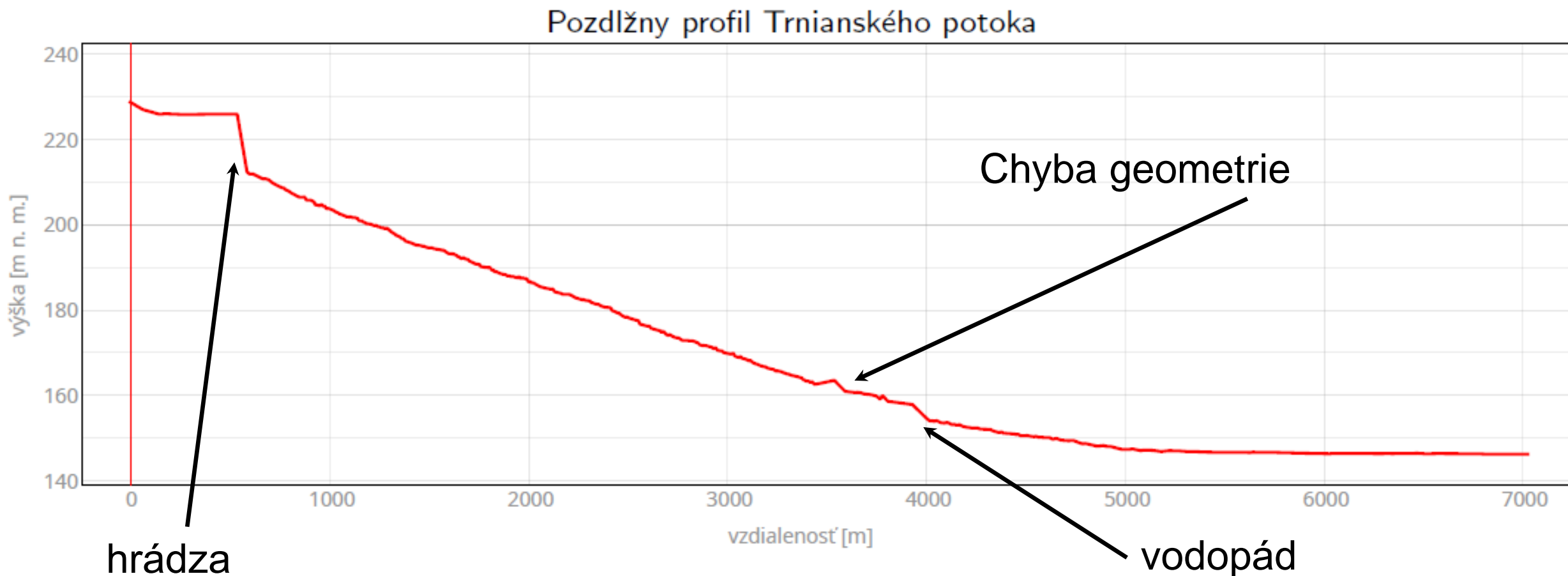
QGIS (SAGA-Strahler order) – model siete

Hierarchia kanálov

VYTVORENIE POZDÍŽNEHO PROFILU TRNIANSKEHO POTOKA

QGIS (*Profile Tools*) – DMR 5.0 a geometria Trnianskeho potoka (OMS)

PRÍKLADY POUŽITIA SQL V POSTGIS

dĺžka siete v km

```
select sum(st_length(geometry))/1000 from vsetky_kanale;
```

objem vybetónovanej časti kanálov

```
select * from "odvodňovacie kanále v správe Hydromeliorácií"  
where rok_zar > 1969;
```

identifikácia kanálov v správe Hydromeliorácii, zaradených do evidencie pred vznikom snímky z KH-4A (1969)

```
select st_intersection(st_buffer(a.geometry, 2), b.geometry)  
geom from "odvodňovacie kanále mapované z DMR 5.0" a  
join "odvodňovacie kanále v správe Hydromeliorácií" b  
on st_intersects(a.geometry, b.geometry);
```

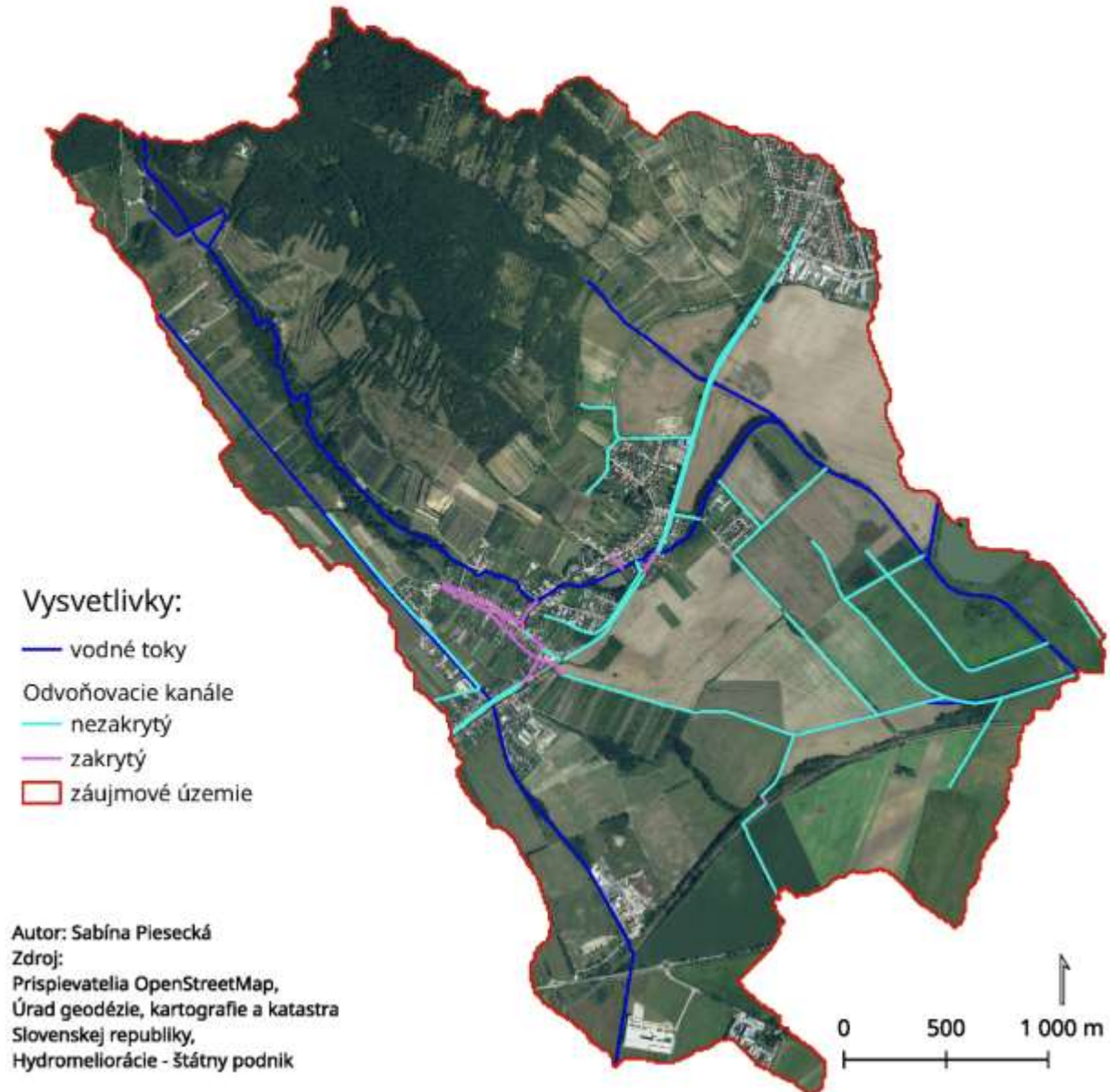
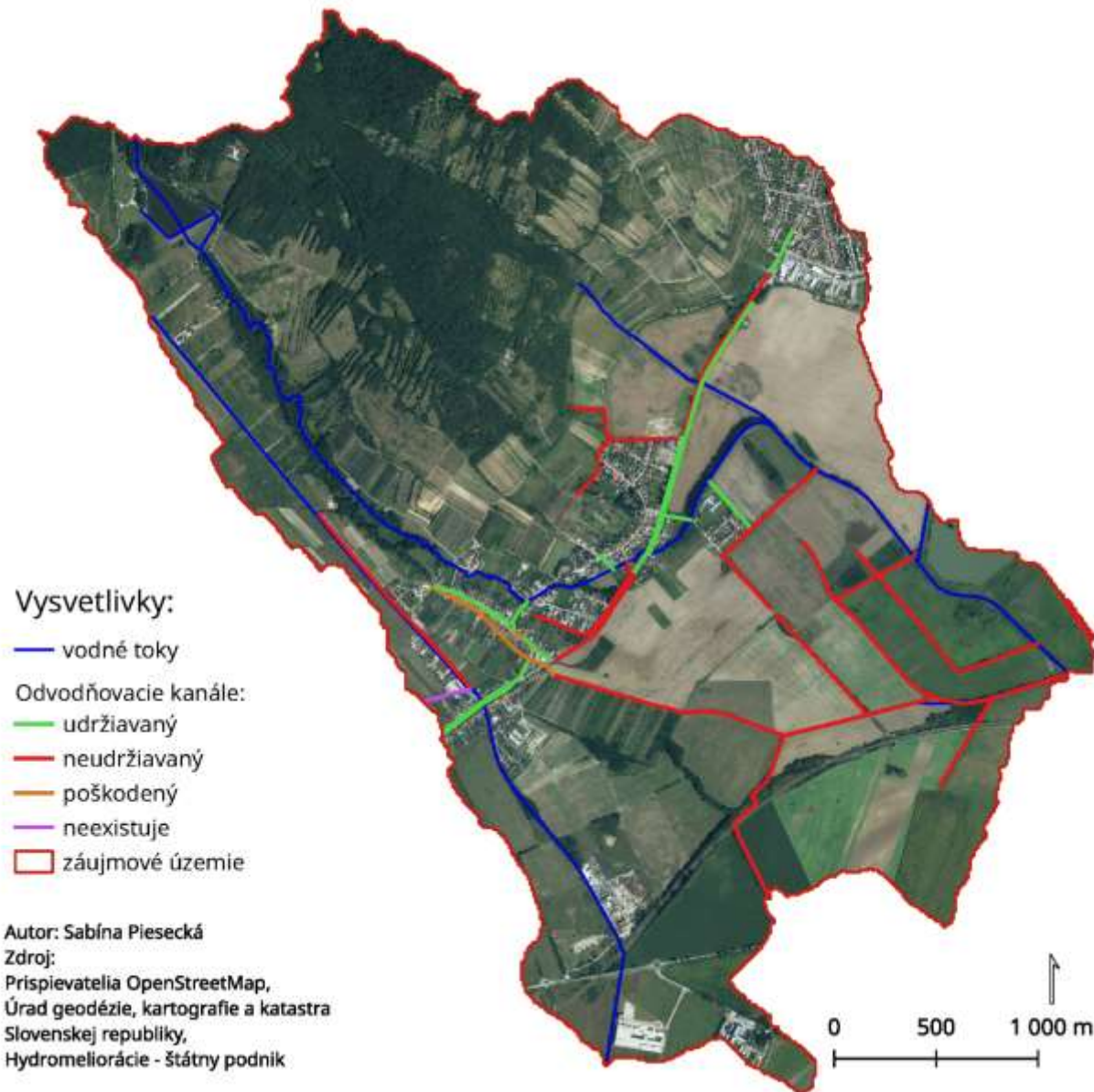
PARAMETRE SIETE KANÁLOV

- 19,67 km kanálov v území
- objem kanálov 10 031,19 m³
- 231 parciel nevlastnených obcou, na ktorých sa nachádzajú kanály
- 62 parciel vlastníka dotknuté obce
- udržiavané kanále 23,47%,
neudržiavané 71,22%, poškodené 4,11%, neexistujúce 1,18%
vzhľadom k dĺžke kanálov

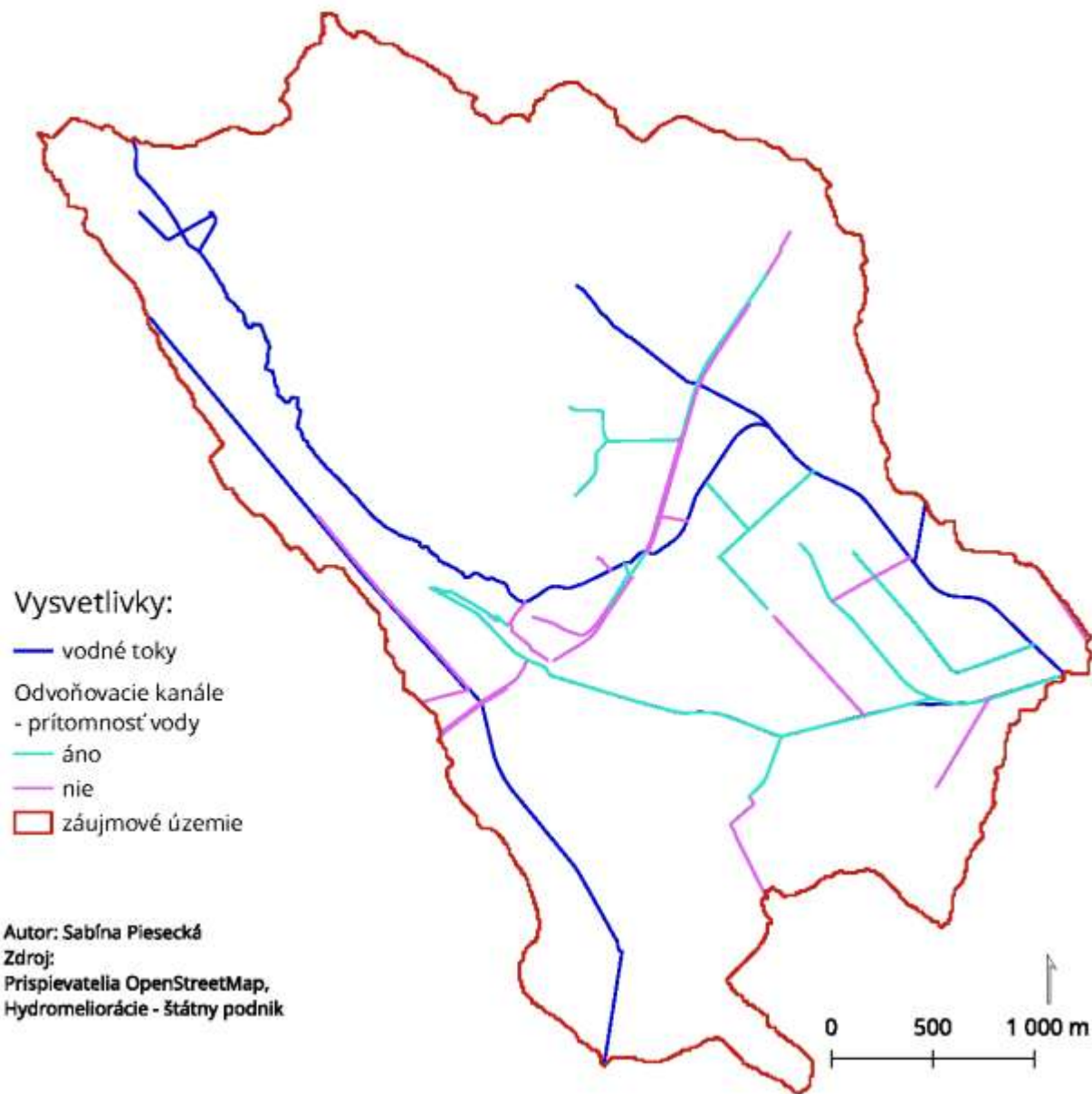
Dĺžka kanálov

katastrálne územie	dĺžka [m]	v percentách
Modra	5 001.21	25.43%
Pezinok	3 557.73	18,08%
Veľké Šenkvice	1 161.30	5.90%
Veľké Trnité	4 543.82	23,10%
Malé Trnité	5 404.93	27,48%
spolu	19 668.99	100%

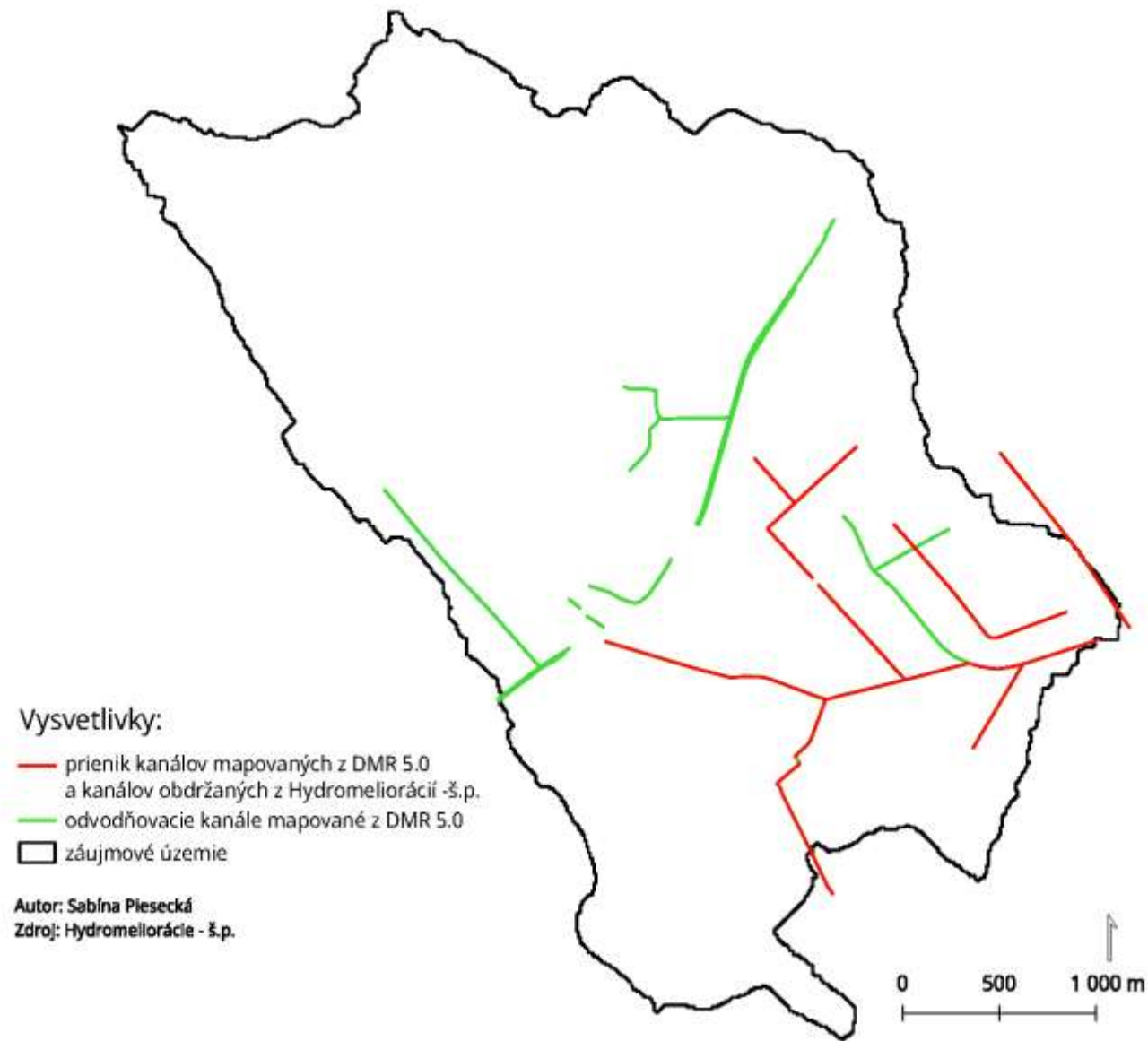
STAV A TYP KANÁLOV

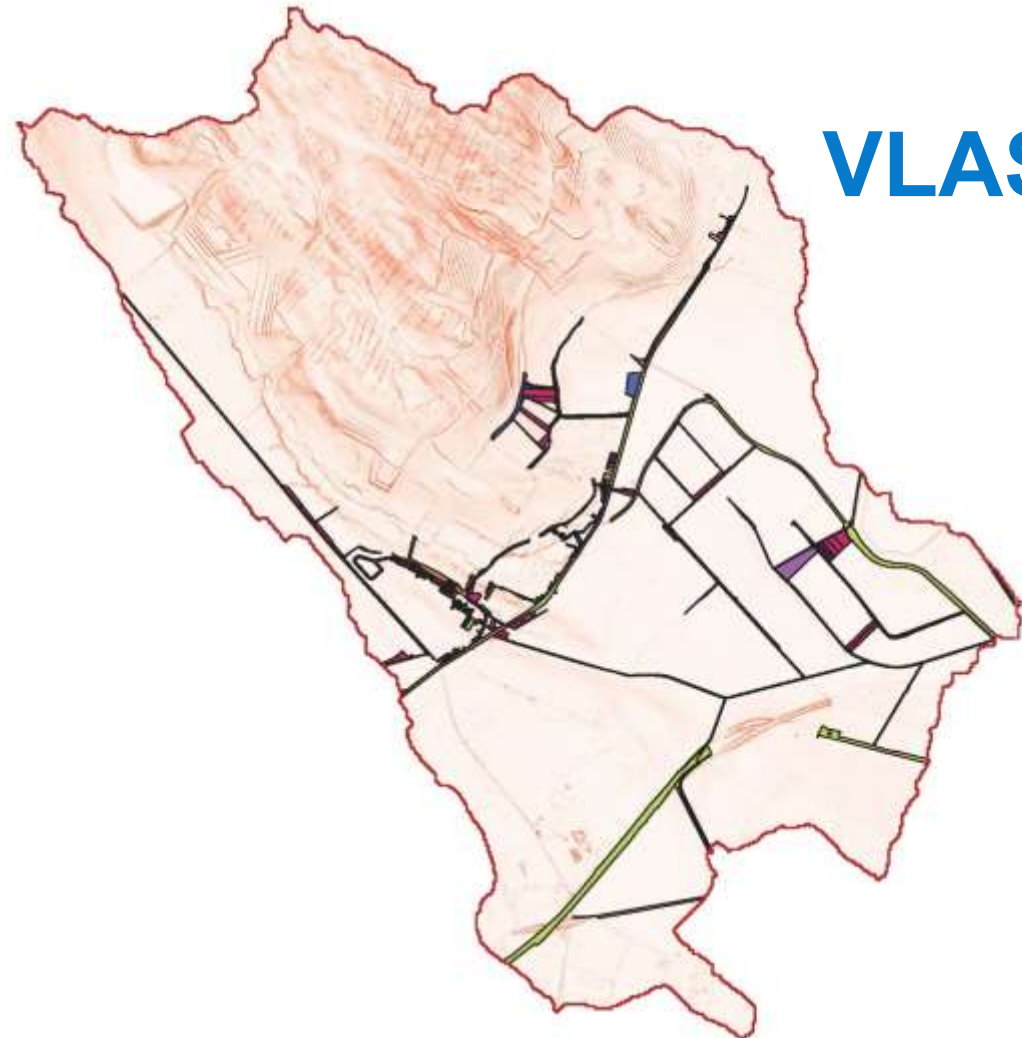
VODA V KANÁLI

KANÁLY MIMO EVIDENCIE HYDROMELIORÁCII Š.P.

VLASTNÍK PARCEL

Vysvetlivky:

zaujmové územie

Parcely v prieniku s melioračnými kanálmi

nezistený

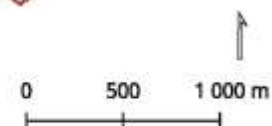
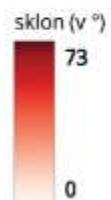
iné podniky

Obec Vinosady

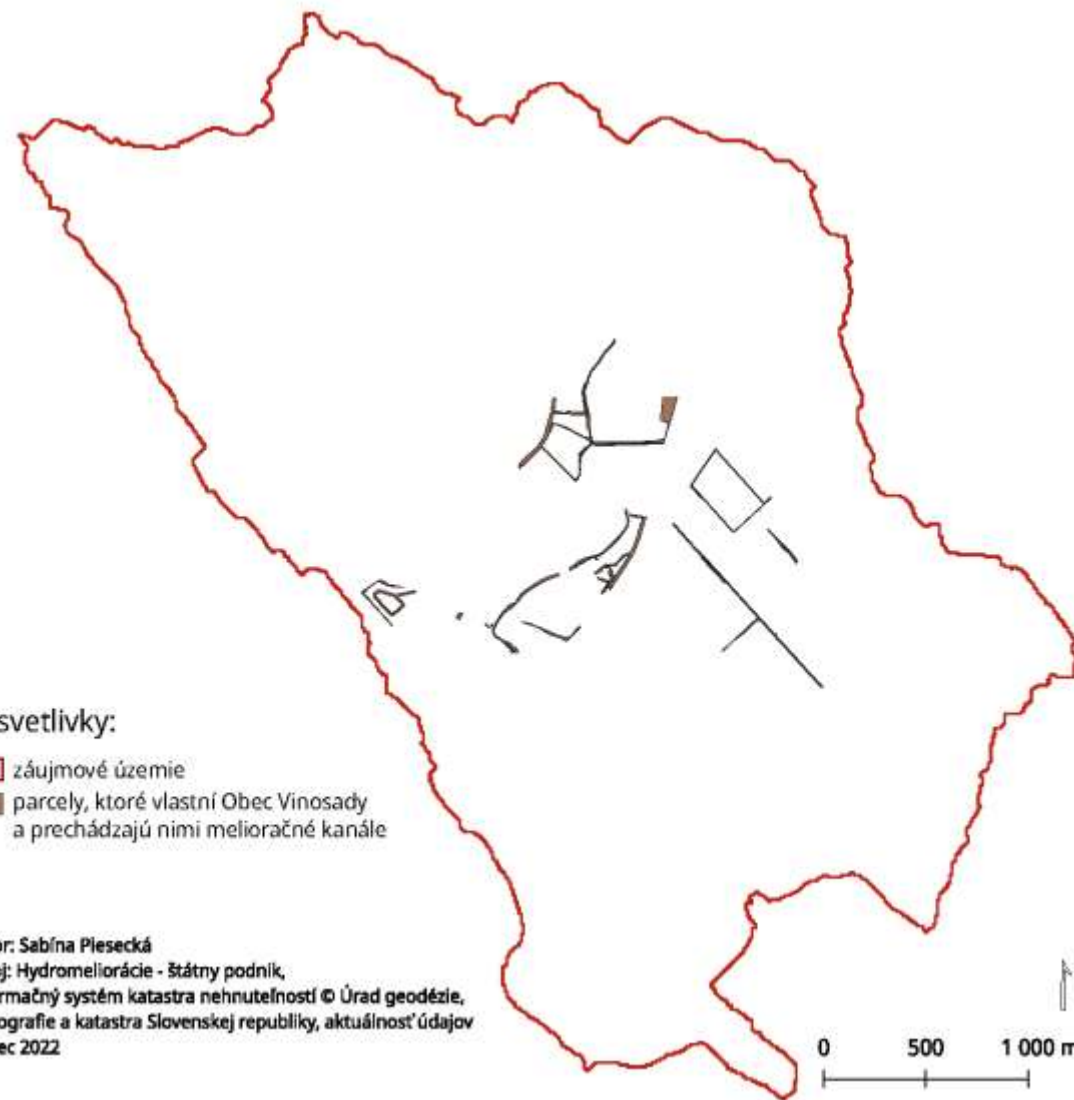
Mesto Modra

Hydromeliorácie - š.p.

osoba

Autor: Sabína Plesecká
Zdroj: USGS,
Prispievatelia OpenStreetMap,
Hydromeliorácie - štátny podnik,
Informačný systém katastra
nehnuteľností © Úrad geodézie,
kartografie a katastra Slovenskej
republiky, aktuálnosť údajov marec
2022

Vysvetlivky:

zaujmové územie

parcely, ktoré vlastní Obec Vinosady
a prechádzajú nimi melioračné kanále

Autor: Sabína Plesecká
Zdroj: Hydromeliorácie - štátny podnik,
Informačný systém katastra nehnuteľností © Úrad geodézie,
kartografie a katastra Slovenskej republiky, aktuálnosť údajov
marec 2022

WEBOVÁ APLIKÁCIA POSKYTNUTÁ OBCI VINOSADY

Aplikácia - prínos identifikácie polohy kanálov pre obec

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

POĎAKOVANIE

OÚ VINOSADY, HYDROMELIOORÁCIE Š.P., GKÚ BRATISLAVA,
OPENSTEREETMAP, USGS

OP VÝSKUM A VÝVOJ PRE DOPYTOVO ORIENTOVANÝ PROJEKT:
UVP V BRATISLAVE, ITMS 26240220086, 2. FÁZA ITMS 313021D075,
SPOLUFINANCOVANÝ ZO ZDROJOV EURÓPSKEHO FONDU
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

